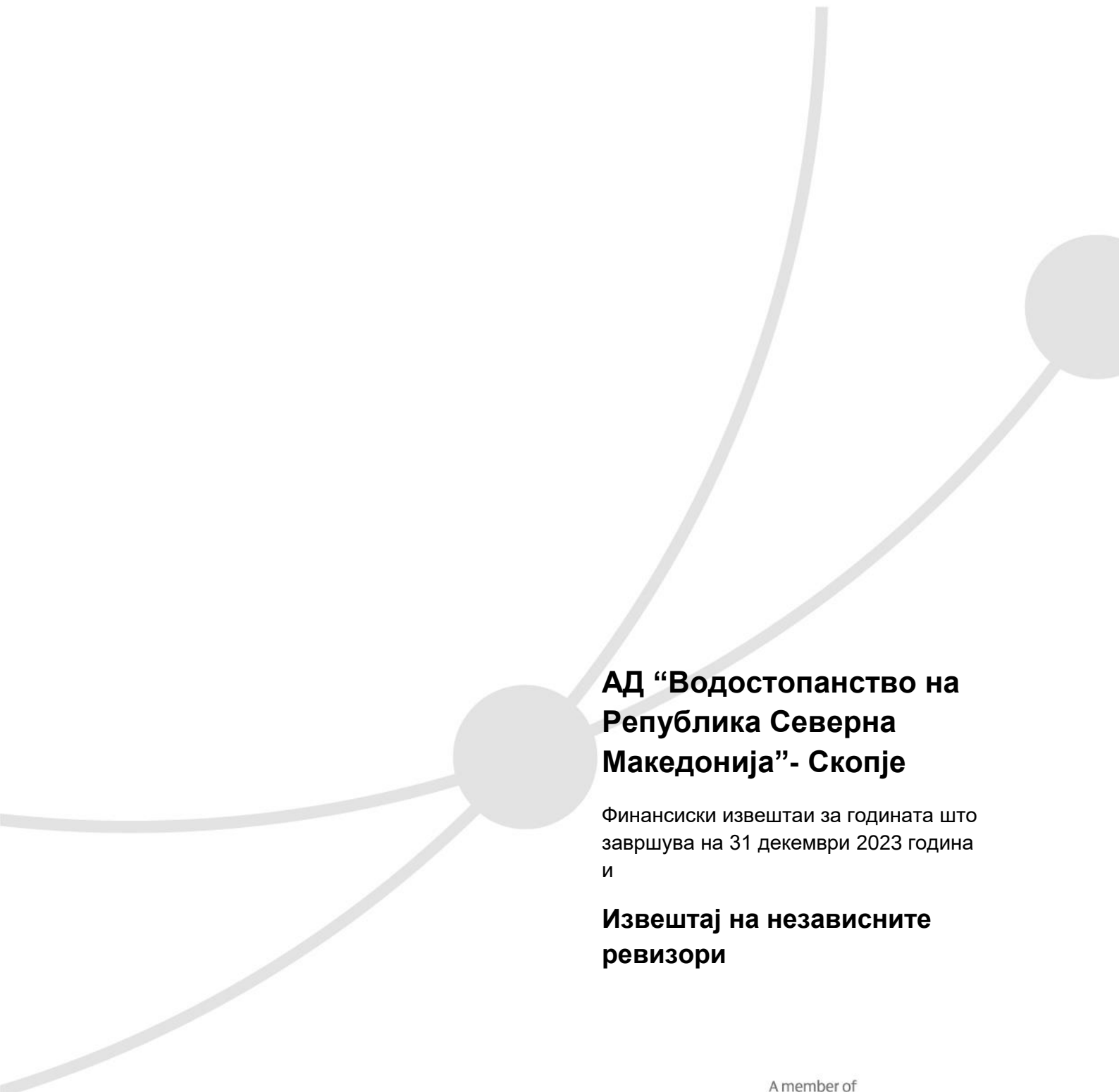

A decorative graphic consisting of several curved grey lines radiating from a central grey circle, with another grey circle at the end of one of the lines in the upper right.

АД “Водостопанство на Република Северна Македонија”- Скопје

Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2023 година
и

**Извештај на независните
ревизори**

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Извештај за финансиска состојба	4
- Извештај за сеопфатна добивка	5
- Извештај за промените во капиталот	6
- Извештај за паричните текови	7
- Белешки кон финансиските извештаи	8
- Прилози	

До:
Раководството и оснивачот на
АД “Водостопанство на РСМ” – Скопје

Извештај на независните ревизори

Извештај за финансиските извештаи

Ние бевме ангажирани да извршиме ревизија на придружните финансиски извештаи на АД “Водостопанство на РСМ” – Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”), составени од Извештај за финансиска состојба на ден 31 декември 2023 година и Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиските извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Заради прашањата опишани во пасусот “Основа за воздржување од давање мислење”, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за нашето ревизорско мислење.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Основа за воздржување од давање мислење

1. Од страна на Друштвото не бевме известени за динамиката и деновите за спроведување на физичкиот попис на средствата и обврските на крајот на годината. Бидејќи не присуствувавме и не го набљудувавме физичкиот попис, ние не бевме во состојба да се увериме во однос на количините и состојбата на залихата на 31 декември 2023 година преку други ревизорски постапки. Поради овие прашања, ние не бевме во состојба на утврдиме дали корекции би биле потребни во однос на евидентирани или неевидентирани залихи кои се составен дел на извештајот за финансиска состојба, извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за паричните текови.
2. Како што е обелоденето во Белешка 5, Друштвото со состојба на 31 декември 2023 година има основни средства во износ од 4.116.237 илјади денари. Врз база на спроведените ревизорски процедури идентификувавме дека евидентираната набавна вредност и соодветната исправка на вредност на основните средства на датумот на известување не е усогласена со регистарот на основни средства (разлика во набавна вредност во износ од 99.936 илјади денари повисока финансиска евиденција, разлика во акумулирана амортизација во износ од 52.170 илјади денари повисока финансиска евиденција и разлика во сегашна вредност во износ од 103.908 илјади денари повисока финансиска евиденција), додека тековната амортизација за годината не може да биде презентирана во целосен генериран податок за периодот. Поради наведеното, ние не бевме во можност да се стекнеме со уверување за причините за идентификуваните несогласувања и да процениме дали и колкав би бил евентуалниот ефект кој наведените несогласувања би можеле да го имаат врз финансиските извештаи на Друштвото.
3. Како што е објавено во Белешката 10, кон придружните финансиски извештаи, салдото на побарувањата од купувачи со состојба на 31 декември 2023 година вклучува побарувања во износ од 493.469 илјади Денари. Нам не ни беа дадени соодветни податоци и информации во поглед на старосната структура на целокупните побарувањата и не бевме во можност целосно да ја спроведеме постапка на обезбедување на конфирмации за потврдување на салдата. Од доставената старосна структура на побарувања која се однесува само на побарувањата од купувачи од правни лица, идентификувавме побарувања од купувачи во износ од 158.043 илјади денари, кои што се постари од три години. Поради наведените прашања во овој параграф, ние не можевме да спроведеме сопствени проценки и со разумна сигурност да го утврдиме износот на потребната резервација поради оштетување на побарувањата од купувачите, која може да има материјално значаен ефект врз финансиската состојба и резултатот од работењето на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2023.
4. На основ на спроведени ревизорски процедури, идентификувана е разлика помеѓу вкупните средства прикажани во Извештајот за финансиската состојба и соодветните вредности евидентирани во бруто билансот и главната книга на Друштото, односно вкупните средства се преценети за 3.715 илјади МКД во финансиските извештаи во однос на основната сметководствена евиденција. Друштвото не обезбеди доволно и соодветни ревизорски докази за да се потврди причината за оваа разлика. Како резултат на тоа, причината за несогласувањето останува непозната и не можеме да утврдиме дали се потребни какви било прилагодувања за точно да се одрази финансиската состојба на Друштвото на датумот на известување.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Основа за воздржување од давање мислење (продолжува)

5. Како што е обелоденето во Белешка 15 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2023 година, Друштвото има обврски спрема добавувачи во износ од 160.263 илјади денари. Ние до датумот на ревизорскиот извештај не бевме во можност целосно да ја спроведеме постапка на обезбедување на конфирмации за потврдување на салдата. Поради тоа, ние не можевме да спроведеме сопствени проценки и со разумна сигурност да го утврдиме износот на потенцијалните ефекти кај обврските спрема добавувачите, кои може да имаат материјално значаен ефект врз финансиската состојба и резултатот од работењето на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2023.
6. Како што е обелоденето во Белешка 16, Друштвото има евидентирано одложени приходи од признавање на државни поддршки во износ од 3.998.163 илјади денари. Според добиената спецификација и детални прегледи кои што се на вкупен износ од 3.667.163 илјади денари, ние идентификувавме вкупна разлика во износ од 331.001 илјади денари, повисоко евидентирана сметководствена вредност. Ние не бевме во можност да се стекнеме со уверување за причините за останатото несогласување и да процениме дали и колкав би бил евентуалниот ефект кој наведените несогласувања би можеле да го имаат врз финансиските извештаи на Друштвото.
7. Согласно МСС 37 – Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства, Друштвото треба да признае резервирање кога има сегашна обврска како резултат на минат настан, доколку е веројатно дека за подмирување на обврската ќе биде баран одлив на ресурси во кои се вградени економски користи и доколку може да се направи веродостојна проценка за износот на обврската. Доколку овие услови не се исполнети, треба да се направи соодветно обелоденување од потенцијални неизвесни обврски кои што можат да постојат како резултат на соодветни настани. Ние од страна на Друштвото не добивме соодветна документација поврзана со судските спорови на Друштвото и поради тоа ние не бевме во можност да утврдиме дали постои потреба од дополнителни обелоденувања и/или евиденција на резервирања во рамките на финансиските извештаи заклучно со 31.12.2023 година.
8. Согласно МСС 24 – Обелоденување за поврзани страни, Друштвото треба да ги идентификува поврзаните страни и нивните трансакции, како и идентификација на отворени салда и нивно обелоденување. Друштвото нема извршено соодветно обелоденување и идентификација на поврзаните страни во финансиските извештаи и нема извршено обелоденување за трансакциите и салдата на поврзаните страни. Нам не ни беше доставена документација во однос на трансакциите и салдата со поврзаните страни, како и соодветни одлуки за одобрување на таквите трансакции согласно Актот за основање на Друштвото и Законот за трговски друштва, и поради тоа ние не бевме во можност да обезбедиме соодветни и достатни ревизорски докази во однос на истите. Следствено, ние не бевме во можност да утврдиме дали постои потреба од корекции во финансиските извештаи и соодветни обелоденувања по ова прашање.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Основа за воздржување од давање мислење (продолжува)

9. Согласно МСС 10 – настани по периодот на известување, Друштвото треба да го обелодени датумот кога финансиските извештаи биле одобрени за издавање и кој го дал тоа одобрение. Доколку сопствениците на ентитетот или други странки имаат овластување да прават измени во финансиските извештаи по нивното издавање, ентитетот треба да го обелодени овој факт. Доколку Друштвото добие информации по периодот на известување во врска со услови кои постоеле на крајот на периодот на известување, Друштвото треба да ги ажурира обелоденувањата кои се поврзани со тие услови, и тоа од аспект на новите информации. Во рамките на овие финансиски извештаи Друштвото нема спроведено соодветни обелоденувања согласно МСС 10. Дополнително, нам не ни беа приложена соодветна поткрепувачка документација поврзана со настани по датумот на известување. Следствено, ние не бевме во можност да дадеме уверување за потенцијалните импликации на овие необелоденувања врз финансиските извештаи на Друштвото.
10. Согласно МСР 315, целта на ревизорот е да ги идентификува и процени ризиците од материјално погрешно прикажување, без разлика дали се произлезени како резултат на измами или грешки, на ниво на финансиски извештаи и на ниво на тврдења, преку разбирање на ентитетот и неговото опкружување, вклучувајќи ги и неговите интерни контроли, и според тоа обезбедување на основа за дизајнирање и имплементирање на активности како резултат на одговор на проценетите ризици од материјално погрешно прикажување. Обврските на Друштвото поврзани со ризиците се однесуваат на оценувањето на севкупното презентирање на финансиските извештаи, вклучувајќи ги и поврзаните обелоденувања, на тоа дали индивидуалните финансиски извештаи се презентирани на начин кој ги одразува соодветно класификациите и описот на финансиските информации, формата, распоредот и содржината на финансиските извештаи и нивните придружни забелешки. Од страна на Друштвото не ни беа дадени на увид документи поврзани со неговиот систем на работење, интерни политики и процедури, процес на идентификување на ризици и одговор на Друштвото кон идентификуваните ризици. Поради тоа ние не бевме во можност да утврдиме дали се потребни дополнителни обелоденувања и прилагодувања во финансиските извештаи на датумот на известување.
11. Согласно МСР 540, ревизорот треба да прибави достатни и соодветни ревизорски докази за тоа дали: а) Сметководствените проценки, вклучително сметководствените проценки за објективна вредност, во финансиските извештаи, било да се признаени или обелоденети, се разумни; и б) Поврзаните обелоденувања во финансиските извештаи се соодветни, во контекст на применливата рамка за финансиско известување. Друштвото нема спроведено соодветни обелоденувањата во финансиските извештаи кои се поврзани со сметководствените проценки и кои се во согласност со барањата на применливата рамка за финансиско известување. Дополнително, Друштвото нема спроведено соодветни обелоденувања за сметководствените проценки кои доведуваат до значајни ризици. Следствено, ние не бевме во можност да ја оцениме адекватноста на обелоденувањето и несигурноста на нивната проценка во финансиските извештаи во контекст на применливата рамка за финансиско известување.

Извештај на независните ревизори (продолжува)

12. Ние неколку пати искомунциравме со Друштвото во однос на обезбедување на конфирмации за салда и други релевантни информации директно од банките на датумот на известување. И покрај нашите барања, до датумот на ревизорскиот извештај ние не добивме никаков одговор и соодветна документација од страна на деловните банки. Во отсуство на доволни и соодветни ревизорски докази во однос на комплетноста и точноста на салдата на банките и поврзаните трансакции, не можевме самостојно да ги потврдиме овие износи. Ова ограничување на делокругот влијае на нашата способност да утврдиме дали се неопходни какви било прилагодувања на евидентираниите и обелоденети приходи, трошоци, средства и обврски на датумот на известување.
13. До датумот на ревизорскиот извештај нам не ни беше дадена на увид целокупната побарана документација од страна на раководството. Поради ограничување на делокругот, ние не бевме во можност да ги спроведеме целосно ревизорските процедури и да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази за билансните позиции во извештајот за сеопфатна добивка и извештајот за финансиска состојба (недостаток на документација поврзана со средствата, обврските, приходите и расходите). Поради овие прашања, ние не бевме во состојба на утврдиме дали корекции би биле потребни во однос на евидентирани или неевидентирани трансакции и салда кои се составен дел на извештајот за финансиска состојба, извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за паричните текови.

Воздржување од давање мислење

Поради значајноста на прашањата презентирани во пасусот „Основа за воздржување од давање на мислење“, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за изразување на ревизорско мислење. Следствено, ние не изразуваме мислење за финансиските извештаи на АД “Водостопанство на РСМ” – Скопје со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2023 година

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2023 година во согласност со член 240 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во Годишна сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2023, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2023.

А&БА Групп дооел, Скопје

Овластен ревизор

Дарко Калин

19.09.2024

Управител

Дарко Калин

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република С Македонија број 79 од 2010 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА

За годината која завршува на 31 декември 2023 и 2022

Во илјади денари

	Белешка	2023	2022
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	4.113.807	4.295.263
Нематеријални средства	6	2.430	2.433
Долгорочни финансиски средства расположливи за продажба	7	5.805	5.805
		4.122.042	4.303.501
Тековни средства			
Залихи	9	17.598	22.779
Побарувања од купувачи и останати побарувања	10	496.279	470.363
Побарување за данок на добивка	11	1.256	1.256
Парични средства и еквиваленти	12	50.610	157.292
		565.743	651.690
Вкупно средства		4.687.785	4.955.191
Капитал и обврски			
Капитал			
Оснивачки капитал	13	129.150	129.150
Резерви		1.230	1.230
Акумулирани добивки		176.680	289.783
		307.060	420.163
Обврски			
Тековни обврски			
Краткорочни позајмици	14	155.000	-
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	15	4.217.996	4.526.358
Обврска за данок на добивка	16	7.729	8.670
		4.380.725	4.535.028
Вкупно капитал и обврски		4.687.785	4.955.191

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се одобрени на 15 март 2024 година од страна на раководството на Друштвото и потпишани во негово име од страна на:

 Директор
 Филип Филиповски

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината која завршува на 31 декември 2023
Во илјади денари

	Белешка	2023	2022
Приходи од продажба	17	256.636	272.480
Останати деловни приходи	18	317.344	548.137
Промена на залихи			
Набавна вредност на продадени стоки			
Материјални трошоци	19	(46.015)	(121.379)
Трошоци за вработени	20	(244.639)	(233.819)
Депрецијација и амортизација	5,6	(293.717)	(325.212)
Останати деловни трошоци	21	(72.855)	(138.911)
Добивка/ (загуба) од оперативно работење		(83.246)	1.296
Финансиски приходи		3.010	4.780
Финансиски расходи	22	(32.869)	(6.543)
Добивка/ (загуба) пред оданочување		(113.105)	(467)
Данок на добивка	23	-	(8.450)
Нето (загуба) за годината		(113.105)	(8.917)
Останата сеопфатна добивка/ (загуба)		-	-
Вкупна сеопфатна (загуба) за годината		(113.105)	(8.917)

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2023
Во илјади денари

	Основачки капитал	Резерви	Нераспред. добивка	Вкупно
На 01 јануари 2022 година	36.150	1.230	298.701	336.081
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-	-
<i>Вкупно трансакции со сопствениците</i>	<i>36.150</i>	<i>1.230</i>	<i>298.701</i>	<i>336.081</i>
Добивка за годината	-	-	(8.918)	(8.918)
Зголемување на основна главнина	93.000			93.000
Вкупна сеопфатна добивка	93.000	-	(8.918)	84.082
На 31 декември 2023 година	129.150	1.230	289.783	420.163
На 01 јануари 2023 година	129.150	1.230	289.783	420.163
<i>Трансакции со сопствениците</i>				
<i>Вкупно трансакции со сопствениците</i>	<i>129.150</i>	<i>1.230</i>	<i>289.783</i>	<i>420.163</i>
Добивка за годината	-	-	(113.106)	(113.106)
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	-
На 31 декември 2023 година	129.150	1.230	176.680	307.060

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината која завршува на 31 декември 2023
Во илјади денари

	2023	2022
ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ		
<i>Прилагодувања за:</i>		
Добивка/(загуба) пред оданочување	(113.105)	(467)
Амортизација на материјални средства и нематеријални средства	293.717	325.218
Вредносно усогласување на материјални и нематеријални средства	-	397
Вредносно усогласување на побарувања	13	6.000
Загуби/добивки врз основ на расходување и продажба на материјални и нематеријални средства	-	(37)
Кусоци/вишоци, нето	-	(29)
Отпис на обврски	(2.760)	(5.410)
Сметководствена корекција	2	77.677
Државни поддршки	(301.236)	(541.872)
Отпис на побарувања	-	84.519
Одобренија кон купувачи	444	554
Приход од вложувања	-	(809)
Приход од камати	(471)	(403)
Трошок за камати	32.869	6.543
Зголемување (намалување) на тековните средства		
Залихи	5.181	(4.934)
Побарувања од купувачи и останати побарувања	(26.373)	(70.714)
Зголемување (намалување) на тековните обврски		
Обврски спрема добавувачи и останати обврски	(305.602)	(298.028)
Обврски за данок од добивка	(941)	(483)
<i>Нето паричен тек од работењето</i>	<i>(418.262)</i>	<i>(422.278)</i>
Платени камати	(32.869)	(6.543)
Нето готовина од деловни активности	(451.131)	(428.821)
ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ		
Набавка (продажба) на недвижности, постројки и опрема	(112.258)	(13.579)
Нематеријални средства	-	(72)
Вложувања во придружни друштва	-	809
Примени камати	471	403
Нето готовина од инвестициони активности	(111.787)	(12.439)
ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Државни поддршки	301.236	541.872
Краткорочни финансиски обврски	155.000	(93.000)
Акционерски капитал и задржана добивка	-	93.000
Нето готовина од финансиски активности	456.236	541.872
Нето пораст (намалување) на готовина	(106.682)	100.612
Готовина на почетокот на годината	157.292	56.680
Готовина на крајот на годината	50.610	157.292

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

АД Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост (во понатамошниот текст “Друштвото”) е акционерско друштво формирано во Скопје со Законот за водостопанство (“Службен весник на Република Македонија” бр.51/2015, 193//2015 и 189/2016.) Друштвото е регистрирано во Централниот Регистар под ЕМБС бр. 7080336 на 28.10.2015 година.

АД Водостопанство на Република Северна Македонија во државна сопственост е правен следбеник на поранешните водни стопанства: ВС Тиквеш-Кавадарци; ВС Брегалница-Кочани; ВС Скопско Поле-Скопје; ВС Прилепско Поле –Прилеп; ВС Кумановско-Липковско Поле- Куманово; ВС Струмичко Поле-Струмица; ВС Радовишко Поле-Радовиш; ВС Битолско Поле-Битола; ВС Полог-Гостивар; ВС Берово Берово; ВС Јужен Вардар-Гевгелија и ВС Преспа-Ресен.

Единствен сопственик/оснивач на Друштвото е Владата на Република Северна Македонија.

Седиште: 3-та Македонска бригада 1 бр.10а Скопје-Аеродром.

Основна дејност на Друштвото е 01.61: Помошни дејности за одг ледување на посеви.Претежна дејност: Дејност од јавен интерес.

На 31 декември, 2023 година Друштвото има 544 вработени (2022: 580 вработени.)

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РСМ” бр. 28/2004 ... 06/2016) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РСМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Основи за подготовка (продолжува)

Финансиски извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Северна Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиски извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие финансиски извештаи претставуваат финансиски извештаи на Матичното Друштво и не ги вклучуваат финансиските извештаи на неговите подружници. Вложувањето на Матичното Друштво во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување.

Друштвото ја води сметководствената евиденција и подготвува финансиски извештаи во локалната валута – Македонски Денар (МКД или Денар) која претставува функционална и презентациона валута.

Финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2023 и 2022 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено. Онаму каде што е неопходно направени се прилагодувања во презентацијата на споредбените податоци со цел истата да одговара на презентацијата на тековните податоци.

2.2. Трансакции искажани во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари (“Денари”) по средниот курс на Народна Банка на Република Северна Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2023	31 декември 2022
1 УСД	55,6516 Денари	57,6535 Денари
1 ЕУР	61,4950 Денари	61,4932 Денари

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата. Цената на чинење на недвижностите, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Претпоставената набавна вредност претставува ревалоризирана набавна вредност на одредени ставки на недвижностите, постројките и опремата кои се ревалоризирани во периодите пред 2005 година, по пат на примена на коефициенти за индексирање утврдени од страна на Државниот Завод за Статистика.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува пропорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	40 години
Опрема	4-25 години
Останата опрема и моторни возила	4 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентируваниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентируваниот износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023**Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.3. Нематеријални средства**

Нематеријални средства стекнати од страна на Друштвото, со дефиниран век на употреба, се мерат според набавна вредност намалена за акумулирана амортизација и загуби од оштетување.

Последователните набавки се капитализираат само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери.

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со развојот или одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи, контролирани од страна на Друштвото и кои најверојатно ќе создадат економски користи што ќе ги надминат трошоците после една година, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи правопрпорционална метода во текот на период од пет години.

2.4. Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентирираниот износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентирираниот износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина. Нефинансиските средства, освен гудвилот, што претрпеле оштетување се ревидираат за можни промени на оштетувањето на датата на известување.

2.5. Вложувања во подружници

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавна вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето, вклучително и непосредните расходи направени за целите на стекнувањето. Вложувањето на Друштвото во подружниците е евидентирано по нивната набавна вредност намалена за евентуалното обезвреднување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.6. Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски средства (продолжува)

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивиденди од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023**Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)**

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираните износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот.

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.7. Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023**Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.8. Залихи**

Залихите се евидентирани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за комплетирање, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба.

2.9. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираните износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.10. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на стекнување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.11. Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби

(а) Оснивачки капитал

Оснивачкиот капитал се состои од објективната вредност на монетарните и немонетарните средства доделени од страна на основачот на Друштвото во моментот на неговото основање. Последователно, основачкиот капитал е зголемуван по пат на алокација на добивките и ревалоризационите резерви.

(б) Резерви

Резервите се состојат од законски резерви и ревалоризациони резерви. Законските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на раководството на Друштвото.

(в) Акумулирани добивки/(загуби)

Акумулираната добивка/(загуба) ги вклучува задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.12. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски по амортизирана набавнавредност. Овие финансиски обврски се состојат од обврски спрема добавувачи и останати обврски и позајмици.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски.

Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Финансиски обврски (продолжува)

Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.13. Трошоци за позајмување

Општите и трошоците за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.14. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопропорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Наем (продолжува)

Друштвото како закуподавач

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.15. Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, коригирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година Друштвото нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

2.16. Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото не пресмета и не евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.17. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.18. Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**2.19. Признавање на приходите и расходите**

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходи од продажба на производи и стоки

Приходот од продажба на производи се признава во моментот на испорака до корисникот, кога приходот може да се пресмета, кога е сигурно дека ќе има финансиски прилив и кога се исполнети специфични критериуми во однос на активностите на Друштвото. Приходите не се сметаат разумно мерливи се додека сите услови поврзани со продажбата не се исполнети.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

Признавање на приходите и расходите (продолжува)

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

2.20. Државни поддршки

Државните поддршки не се признаваат додека нема разумна сигурност дека Друштвото ќе ги исполни условите кои се наведени во договорите за поддршка како и сигурност дека поддршките ќе бидат примени.

Државните поддршки чии примарен услов е дека друштвото може да купува, гради или поинаку набавува нетековни средства, се признаени како одложен приход во Извештајот на финансиската состојба и пренесен во добивка или загуба на системска и рационална основа во текот на корисниот период на поврзаните средства.

2.21. Распределба на дивиденди

Распределбата на дивиденди на оснивачот на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од раководството на Друштвото.

2.22. Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиски извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиски извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.23. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.24. Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

3.1. Фактори на финансиски ризици

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Управниот Одбор врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

3.2. Кредитен ризик

Ризикот од кредитирање се однесува на ризикот другата договорна страна да не ги исполни своите договорни обврски, што ќе резултира со финансиски загуби за Друштвото.

Друштвото нема значителна концентрација на ризик од кредитирање поради големиот број на клиенти и нивните различни деловни профили.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	2023	2022
Класи на финансиски средства - евидентирана вредност		
Побарувања од купувачи, нето	481.382	454.970
Побарувања од вработени	1.950	1.547
Парични средства и еквиваленти	50.610	157.292
	533.942	613.809

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

3.3. Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата, во рамките на одредените услови, на износите на побарувањата од купувачи. Раководството на Друштвото е во најголема мера одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од ликвидност.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

	31 декември 2023			
	Тековни До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Нетековни Подоцна од 5 години
Обврски кон добавувачи и останати тековни обврски	4.217.996	-	-	-
Финансиски обврски	155.000	-	-	-
	4.372.996	-	-	-

	31 декември 2022			
	Тековни До 1 година	1 до 2 години	2 до 5 години	Нетековни Подоцна од 5 години
Обврски кон добавувачи и останати тековни обврски	4.526.358	-	-	-
	4.526.358	-	-	-

3.4. Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијае на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од курсни разлики

Ризикот од курсни разлики се јавува воглавно и онаму каде постојат побарувања и обврски деноминирани во странски валути. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Друштвото има значителна изложеност на ризик од курсни разлики на датумите на известување како резултат на позајмиците. Трансакциите во најголема мера се извршуваат во домашната валута – Денар.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	2023	2022
Средства		
Странска валута	7.049	7.872
	7.049	7.872
Обврски		
Странска валута	-	1.753
	-	1.753
Нето средства	7.049	6.119

Анализа на сензитивноста на странски валути

	% на промена на курсот	Ефект врз финансискиот резултат 2023	2022
ЕУР	1%	-	122

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР. Негативен износ погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак, како што е прикажано во табелата погоре (во илјади Денари).

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Ризик од каматни стапки претставува ризик дека објективната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти ќе имаат промени поради промени во вредноста на пазарните каматни стапки. Друштвото не е значајно изложено на ризици поради промени на пазарните каматни стапки, поради фактот што нема позајмици и други обврски, како и пласмани на финансиски средства со варијабилна каматна стапка. Раководството на Друштвото е во најголема мера одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година Друштвото не е изложено на ризик од каматни стапки поради тоа што нема каматносни обврски со варијабилни каматни стапки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

	2023	2022
Финансиски средства		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	50.524	157.074
	50.524	157.074
Финансиски обврски		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	155.000	-
	(104.476)	-

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

	Нето износ	1%	2023 -1%
Со променлива каматна стапка	(104.476)	(1.045)	1.045
	Нето износ	1%	2022 -1%
Со променлива каматна стапка	157.074	1.571	(1.571)

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 1%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на оснивачот, да врати капитал на оснивачот, да изврши докапитализација или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 14, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2023	2022
Позајмици	155.000	-
Парични средства и еквиваленти	(50.610)	(157.292)
Нето обврски	104.390	(157.292)
Капитал	307.060	420.163
	34%	0%

3.6. Процена на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирали цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

Финансиски средства евидентирани по објективна вредност (продолжува)

Со состојба на 31.12.2023 и 2022 година, Друштвото нема средства класифицирано во оваа категорија

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	Евидентирана вредност		Објективна вредност	
	2023	2022	2023	2022
Средства				
Побарувања од купувачи, нето	481.382	454.970	481.382	454.970
Побарувања од вработени	1.950	1.547	1.950	1.547
Парични средства и еквиваленти	50.610	157.292	50.610	157.292
Вкупни средства	533.942	613.809	533.942	613.809
Обврски				
Финансиски обврски	155.000	-	155.000	-
Обврски кон добавувачи	149.123	213.528	149.123	213.528
Обврски кон вработени	18.186	16.526	18.186	16.526
Останати обврски	9.478	7.930	9.478	7.930
Вкупни обврски	331.787	237.984	331.787	237.984

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Објективната вредност на обврските кон добавувачите и останатите обврски е приближна на евидентираната вредност. Објективната вредност на позајмените со варијабилна каматна стапка е приближна на евидентираната вредност поради прилагодувањата на каматните стапки и специфични финансиски обврски кон пазарните каматни стапки за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентирани износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможност купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2023 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентирани вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5 и 6.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

Значајни смеководствени проценки (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструмент не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за процена. Во примената на техниките за процена, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема, мебел и транспортн и сред.	Инвестиц ии во тек	Вкупно
Набавна вредност на 01 јануари 2022	32.011	11.379.323	308.791	75.248	11.795.373
Набавки	-	3.002	10.103	3.552	13.655
Сметководствена корекција	-	162.978	1.444	-	167.424
Состојба на 31 декември 2022	32.011	11.545.303	320.338	78.800	11.976.452
Набавки	-	-	79.104	31.795	110.899
Состојба на 31 декември 2023	32.011	11.545.303	399.442	110.595	12.087.351
Акумулирана депрецијација на 1 јануари 2022	-	6.889.423	221.520	-	7.110.943
Депрецијација	-	313.958	11.187	-	325.145
Сметководствена корекција	-	233.259	11.842	-	245.101
Состојба на 31 декември 2022	-	7.436.641	244.548	-	7.681.189
Депрецијација	-	277.510	14.845	-	292.355
Состојба на 31 декември 2023	-	7.714.150	259.394	-	7.973.544
Нето сегашна вредност на:					
- 31 декември 2023	32.011	3.831.153	140.048	110.595	4.113.807
- 31 декември 2022	32.011	4.108.662	75.790	78.800	4.295.263

Недвижниот имот е даден на Друштвото со право на користење од страна на Владата на Република Северна Македонија, односно Друштвото не е сопственик на недвижниот имот и нема целосна контрола и одлучувачко право за располагање со истото.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност на 01 јануари 2022	2.772	2.601	5.373
Набавки	-	-	-
Сметководствена корекција	(77)	(287)	(364)
Состојба на 31 декември 2022	2.695	2.314	5.009
Набавки	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	2.695	2.314	5.009
Акумулирана амортизација на 1 јануари 2022	2.503	-	2.503
Амортизација	73	-	73
Состојба на 31 декември 2022	2.576	-	2.576
Амортизација	3	-	3
Состојба на 31 декември 2023	2.579	-	2.579
Нето сегашна вредност на:			
- 31 декември 2023	116	2.314	2.430
- 31 декември 2022	119	2.314	2.433

7. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО СРЕДСТВА РАСПОЛОЖИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2023	2022
Средства расположиви за продажба:		
Акции во Комерцијална банка АД-Скопје	1.305	1.305
Акции во УНИ Банка АД-Скопје	4.500	4.500
	5.805	5.805

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

31 декември 2023	Средства по обј.вредност преку добивки и загуби	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Побарувања од купувачи, нето	481.382	-	481.382
Побарувања од вработени	1.950	-	1.950
Парични средства и еквиваленти	50.610	-	50.610
	533.942	-	533.942
Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.			Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Обврски кон добавувачи		149.123	149.123
Обврски кон вработени		17.807	17.807
Вкупни обврски		166.930	166.930

31 декември 2022	Средства по обј.вредност преку добивки и загуби	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Побарувања од купувачи, нето	454.970	-	454.970
Побарувања од вработени	1.547	-	1.547
Парични средства и еквиваленти	157.292	-	157.292
	613.809	-	613.809
Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.			Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Обврски кон добавувачи		213.528	213.528
Обврски кон вработени		16.526	16.526
Вкупни обврски		230.054	230.054

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

9. ЗАЛИХА

	2023	2022
Суровини и материјали на залиха	17.608	21.891
Вредносно усогласување на залихите на суровини и материјали	(3.164)	(2.161)
Залиха на резервни делови	3.845	2.729
Вредносно усогласување на залиха на резервни делови	(1.236)	(218)
Ситен инвентар на залиха	342	364
Ситен инвентар во употреба	2.512	2.625
Залиха на автогуми	212	212
Автогуми во употреба	333	300
Вредносно усогласување на залихи на ситен инвентар, амбалажа и автогуми	(2.854)	(2.963)
	17.598	22.779

10. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2023	2022
Побарувања од купувачи во земјата	481.557	455.146
Спорни и сомнителни побарувања	124.514	127.419
Останати побарувања	23	22
	481.382	582.587
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи	(124.712)	(127.617)
Вкупно побарувања од купувачи, нето	481.382	454.970

Останати побарувања

Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	4.840	4.839
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во странство	7.049	7.872
Данок на додадена вредност	688	687
Побарувања за повеќе платен персонален данок на доход	10	10
Побарувања за повеќе платени придонеси и други давачки	1	1
Побарувања од вработените за повеќе исплатена плата и надоместоци на плата и други примања	318	324
Побарувања од вработените за аконтации за службени патувања	1.632	1.223
Останати побарувања	325	325
Вредносно усогласување на останати побарувања	(100)	-
Однапред платени трошоци	72	50
Останати однапред платени трошоци и пресметани приходи	62	62
Вкупно останати побарувања	14.897	15.393
	496.279	470.363

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

10. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (продолжува)

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од купувачите на датумот на известување може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2023	Доспеани неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	481.580	124.514	606.094
Исправка на вредност	-	(124.712)	(124.712)
Нето евидентирана вредност	481.580	(198)	481.382

31 декември 2022

Набавна вредност	455.168	127.419	582.587
Исправка на вредност	-	(127.617)	(127.617)
Нето евидентирана вредност	455.168	(198)	454.970

11. ПОБАРУВАЊА ЗА ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2023	2022
Побарувања за повеќе платен данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	1.256	1.256
	1.256	1.256

12. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ

	2023	2022
Денарски сметки кај домашни банки	50.524	157.074
Готовина во благајна	86	218
Состојба на 31 декември	50.610	157.292

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

13. КАПИТАЛ

Акционерски капитал

На 31 декември 2023 година регистрираниот акционерски капитал на Друштвото изнесува 129.150 илјади Денари (2022: 36.150 илјади Денари). Структурата на капиталот на датумите на известување е како што следи:

	Удел	% според Централен регистар
Влада на РМ	129.150	100%
Состојба на 31 декември 2023	129.150	100%
Влада на РМ	129.150	100%
Состојба на 31 декември 2022	129.150	100%

14. КРАТКОРОЧНИ ПОЗАЈМИЦИ

Краткорочни позајмици

АД Мепсо- краткорочна позајмица, износ 95.000.000 МКД,
каматна стапка 6% на годишно ниво, дата на доспевање
14.10.2024 година.

2023 2022

95.000 -

АД Мепсо- краткорочна позајмица, износ 60.000.000 МКД,
каматна стапка 6% на годишно ниво, дата на доспевање
30.12.2024 година.

60.000 -

Состојба на 31 декември

155.000 -

15. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2023	2022
Обврски спрема добавувачи во земјата	149.123	211.775
Обврски спрема добавувачи од странство	-	1.753
Обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата	11.138	7.928
Обврски за камати (договорни и казнени)	2	2
Обврски за данокот на додадена вредност	9.406	51.043
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	6.583	5.883
Обврски за персонален данок на доход	39	39
Обврски за данок на имот	48	45
Обврски за останати даноци, придонеси и други давачки	25.687	26.578
Обврски за плата и надоместоци на плата	17.807	16.526
Одложено признавање на приходи врз основа на државни поддршки	3.998.163	4.204.789

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4.217.996 4.526.358

16. ОБВРСКИ ЗА ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2023	2022
Обврски за данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	7.729	8.670
	7.729	8.670

17. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	2023	2022
Приходи од продажба на добра и услуги во земјата	238.466	242.140
Приходи од наемнини	3.317	6.708
Приходи од специфично работење на неповрзани друштва	-	33
Останати приходи од продажба на неповрзани друштва	14.853	23.599
	256.636	272.480

18. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	2023	2022
Приходи од премии, субвенции, дотации и донации	301.236	541.872
Приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврските	2.760	5.410
Добивки од продажба на материјали и отпадоци	220	94
Вишоци	8	29
Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства	-	37
Останати приходи	13.120	695
Вкупно	317.344	548.137

19. ПОТРОШЕНИ СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ И РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ

	2023	2022
Трошоци за енергија	40.405	115.647
Трошоци за сировини и материјали	5.172	3.502
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување	352	1.477
Трошоци за материјали	52	335
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми	34	418
	46.015	121.379

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

20. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2023	2022
Бруто плати	241.190	229.537
Останати трошоци за вработени	3.449	4.282
	244.639	233.819

21. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	2023	2022
Услуги за одржување и заштита	19.966	8.817
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	15.173	644
Наем - лизинг	6.176	5.411
Трошоци за осигурување	3.353	2.418
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	2.241	1.828
Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор на директори и управители	1.941	3.350
Комунални услуги	1.645	1.495
Трошоци за репрезентација	1.162	1.349
Надоместоци на трошоци на вработените и подароци	1.118	756
Останати услуги	971	971
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	796	171
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	706	845
Расходи за дополнително одобрени попусти, рабат, рекламации и дадени примероци	444	554
Транспортни услуги	53	199
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	50	38
Казни, пенали, надоместоци за штети и друго	30	60
Вредносно усогласување на краткорочни побарувања	13	6.000
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми	3	6
Вредносно усогласувањена нематеријални средства	-	438
Вредносно усогласување на материјални средства	-	395
Вредносно усогласување на залихи	-	52
Расходи врз основа на директен отпис на побарувања	-	63
Останати расходи од работењето	112	84.447
Останати трошоци на работењето	16.902	18.604
	72.855	138.911

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

22. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2023	2022
Приходи		
Приходи од камати	471	403
Приходи од вложувања	1.926	809
Останати финансиски приходи од поврзани друштва	-	143
Останати финансиски приходи	613	3.425
Вкупно приходи	3.010	4.780
Расходи		
Расходи по камати	32.869	6.543
Вкупно расходи	32.869	6.543
Финансиски приходи (расходи), нето		(1.763)

23. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатната добивка за 2023 и 2022 е како што следи:

	2023	2022
Добивка/(загуба) пред оданочување за годината	(113.105)	(467)
<i>Усогласување за:</i>		
Неодбитни трошоци за даночни цели	27.242	91.905
Даночна основа	(85.863)	91.438
<i>Намалување на даночна основа</i>	-	6.938
Основа за оданочување по намалување	(85.863)	84.500
Даночна стапка	10%	10%
Пресметан тековен данок на добивка по стапка од 10%	-	8.450
Намалување на пресметан данок за дадена донација	-	-
Тековен данок на добивка	-	8.450
<i>Ефективна даночна стапка</i>	-	<i>(1809,42%)</i>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

24. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2023 не се покренати судски постапки против Друштвото. Во согласност со тоа, не се предвидени резерви за потенцијални загуби на датумот на финансискиот извештај. Разни правни дејствија и побарувања може да се појават во иднина против Друштвото од правните спорови и побарувања кои може да се јават во текот на редовното деловно работење. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Друштвото верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежи на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиски извештаи.

Хипотеки

Друштвото заклучно 31 декември 2023 нема залог врз недвижностите постројки и опрема.

25. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Со состојба 31 декември 2023 година, АД “Водостопанство на РСМ” – Скопје не евидентира трансакции со поврзани субјекти.

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2023				
Клучен раководен кадар	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
2022				
Клучен раководен кадар	-	-	-	167
Вкупно	-	-	-	167

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
За годината која завршува на 31 декември 2023

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

26. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2023 година - датум на известувањето, до денот на одобрување на овие финансиски извештаи нема настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2023

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2023